

Dokumenttittel

Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon

Gradering (sett kryss)

- ☐ K3 - Underlagt taushetsplikt etter energiloven § 9-3 jf bfe § 6-2. Unntatt fra innsyn etter offentleglova § 13.
- ☐ K2 - Statnett Konfidensiell
- ☐ K1 - Statnett Intern
- ☒ K0 - Statnett Åpen

Prosjektnr.

30094/10228861

Kontraktsnr.

KON-006682

Prosjektnavn

Spenningsoppgradering Sogndal – Modalen – Kollsnes (SSMK)

Leverandørens Dokumentnummer

10226681-R-3510-MOD

Erstatter dokument

NA

Antall sider + vedlegg

14+0

Sammendrag

Sweco Norge AS har på oppdrag fra Statnett gjennomført en kartlegging av fremmede arter i forbindelse med utbygging av ny transformatorstasjon i Krossdalen og tilhørende oppgraderingsarbeider. Det kartlagte området omfatter området for ny transformatorstasjon, delstrekninger av fylkesveg 345 i Eksingedalen og Modalen, samt anleggsområder.

Dette notatet inneholder beskrivelse og risikovurdering av fremmede arter registrert innenfor tiltaksgrensen, samt føringer for hvordan masser som inneholder fremmede plantearter skal håndteres før oppstart av anleggsarbeidene, og hvordan forekomstene skal følges opp underveis i byggefase.

Undersøkellesområdet omfatter deler av planområdet der det er planlagt terrenginngrep eller anleggsområder.

Fremmedartskartleggingen ble gjennomført i relevante deler av planområdet av Levente Samu (Msc. naturressursforvaltning) 04.-05. juni 2025. Det ble kartlagt fremmedarter med risikokategori høy (HI) og svært høy risiko (SE) i Artsdatabankens fremmedartsliste 2023.

Føringene gitt i kapittel 6 skal følges for å fjerne fremmede treslag og å unngå spredning av fremmede skadelige plantearter til andre områder.

Rev. dato	Rev. nr.	Utgivelsesgrunn	Utarbeidet	Kontrollert	Godkjent
26.06.2025	01C	Utgitt for tilbudsgrunnlag	NOLESA	NO1F5Y	NOINST

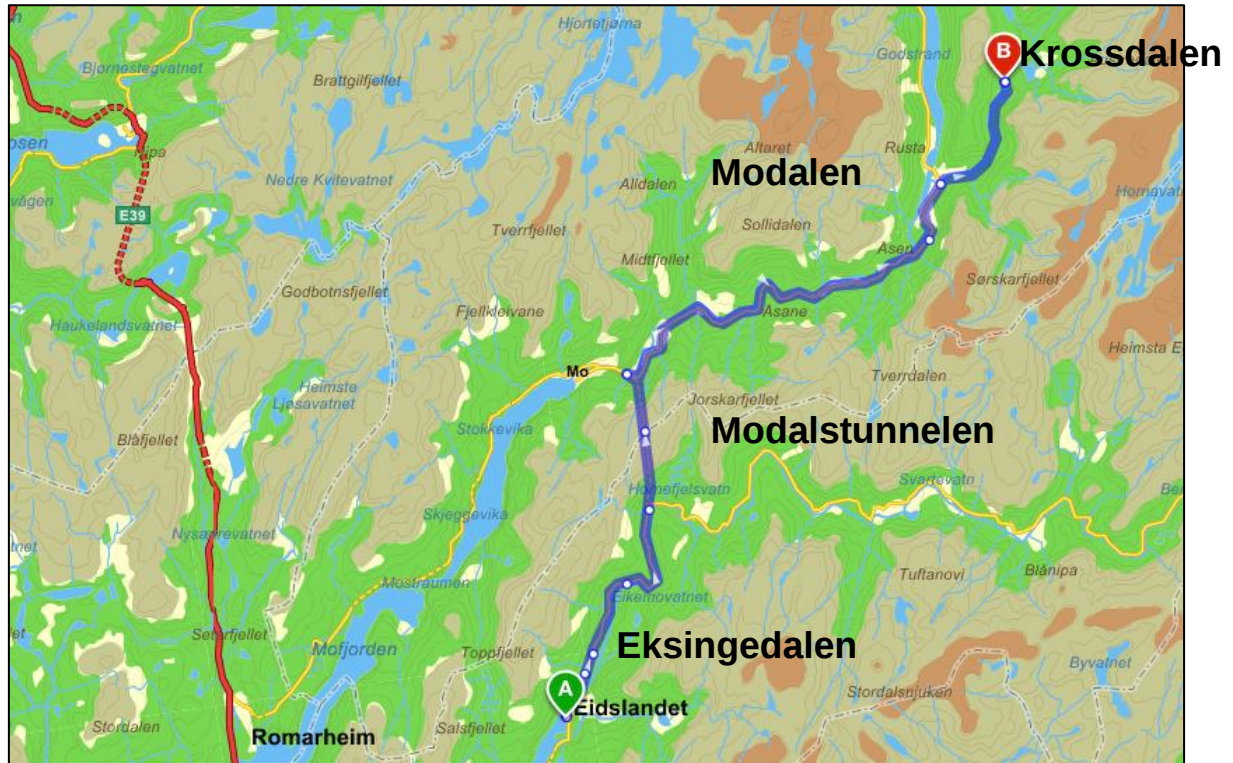
Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Innhold

Innhold.....	2
1 Innledning og formål.....	3
1.1 Kort beskrivelse av prosjektet	3
1.2 Formål med undersøkelsen	4
2 Metode	4
2.1 Avgrensning av undersøkelsesområdet	4
2.2 Datainnhenting og feltarbeid	7
2.3 Forbehold	7
3 Om fremmede arter	7
4 Funn av fremmede plantearter	8
5 Risikovurdering.....	9
6 Tiltak – hvordan håndtere forekomster	11
6.1 Generelle tiltak.....	11
Før anleggsstart.....	11
Før gravearbeider	11
Under anleggsfasen.....	12
Etter endt anleggsarbeid	13
6.2 Artsspesifikke tiltak felles for hagelupin, rynkerose og fagerfredløs	13
Artsspesifikke tiltak felles for hagelupin, rynkerose og fagerfredløs.....	13
Referanser	14
Revisjonsbeskrivelse	14

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

I tillegg vil det bli bygget nytt kaihakk på Eidslandet, og utføres punktoppgraderinger på fylkesveg i Eksingedalen og Modalen, samt delvis nybygging og opprusting av Nygardsvegen for å gjøre transport av ny transformator mulig.

Figur 2. Kart som viser planlagt rute for transformortransport.

1.2 Formål med undersøkelsen

Sweco Norge AS har på oppdrag fra Statnett gjennomført en kartlegging av fremmede arter i forbindelse med utbygging av ny transformatorstasjon i Krossdalen og tilhørende oppgraderingsarbeider. Det kartlagte området omfatter området for ny transformatorstasjon, delstrekninger av fylkesveg 345 i Eksingedalen og Modalen, samt anleggsområder.

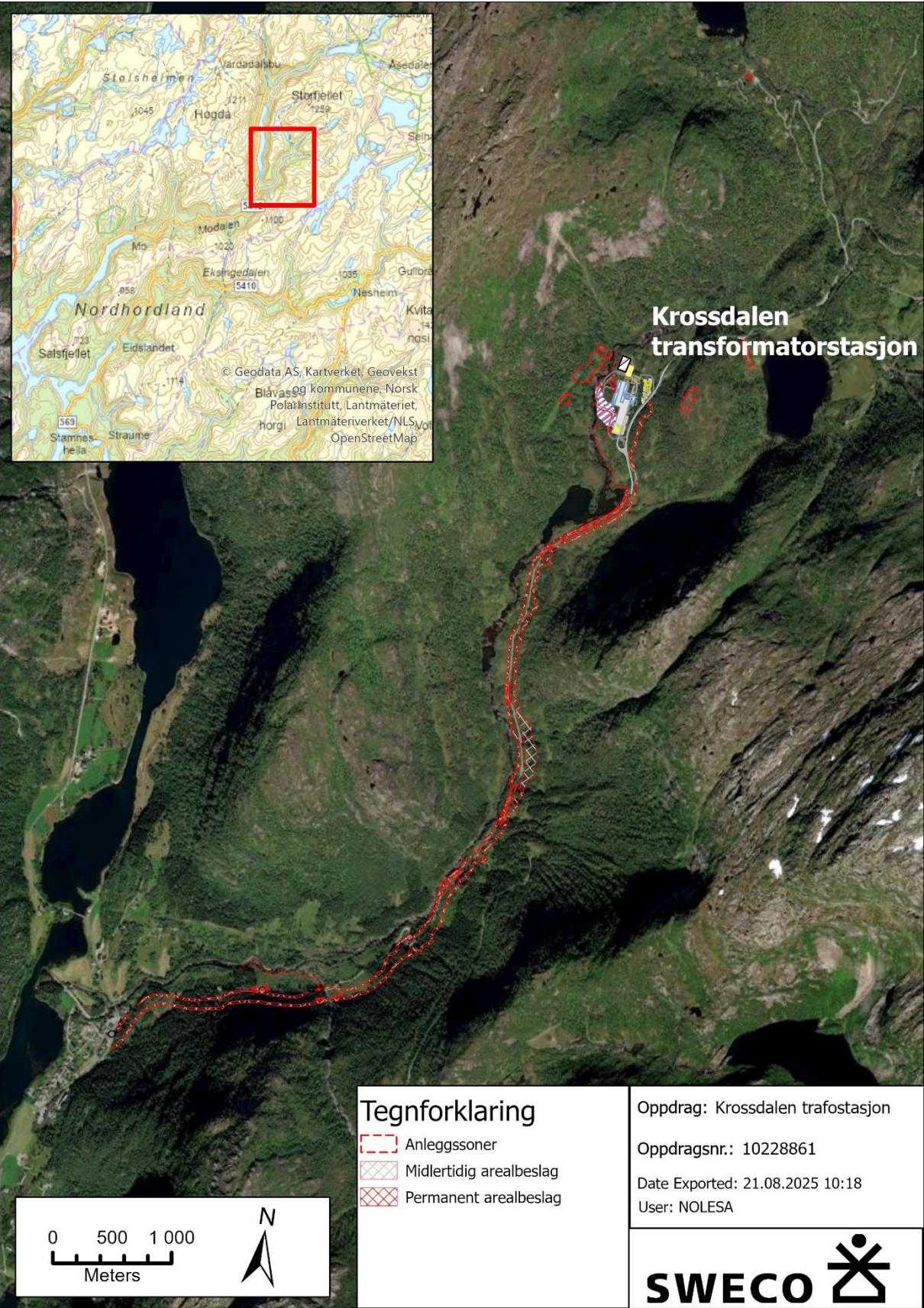
Dette notatet inneholder beskrivelse og risikovurdering av fremmede arter registrert innenfor tiltaksgrensen, samt føringer for hvordan masser som inneholder fremmede plantearter skal håndteres før oppstart av anleggsarbeidene, og hvordan forekomstene skal følges opp underveis i byggefase.

2 Metode

2.1 Avgrensning av undersøkelsesområdet

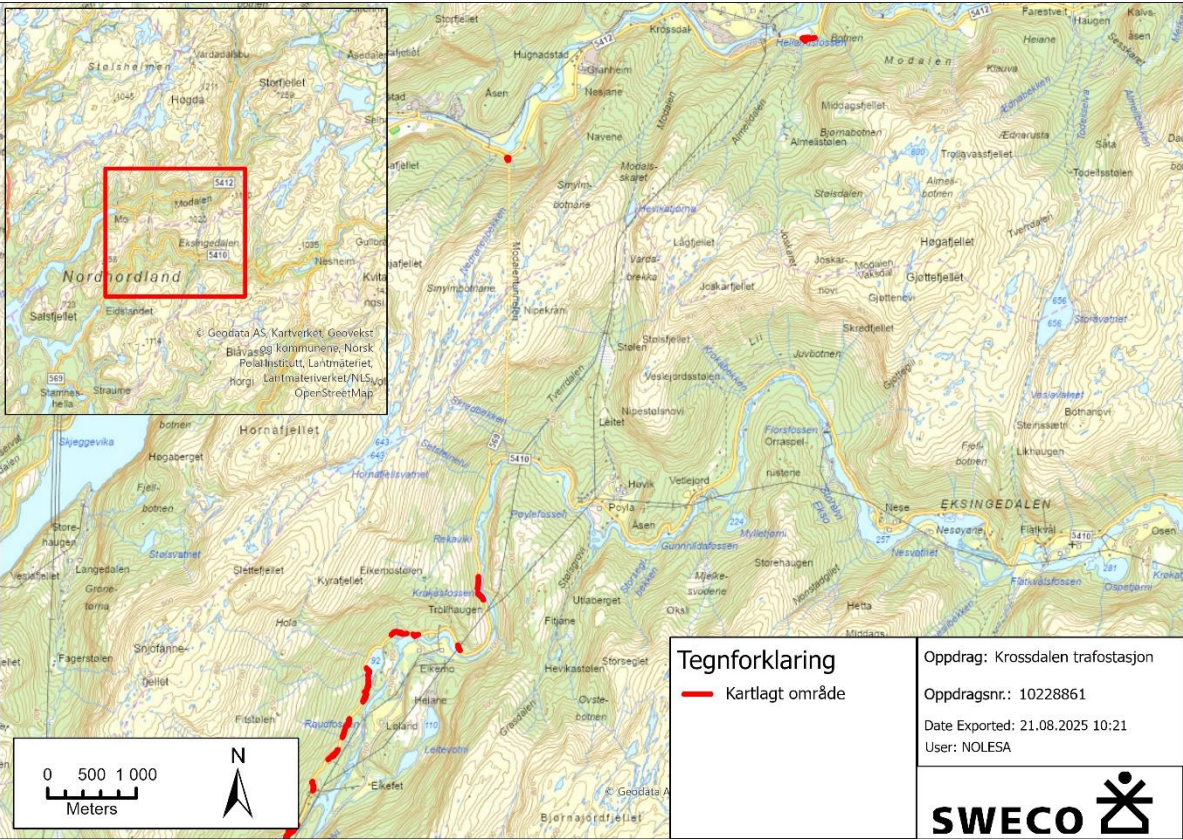
Undersøkelsesområdet omfatter deler av planområdet der det er planlagt terrenginngrep eller anleggsområder. Området som er kartlagt er vist i figur 3, figur 4 og figur 5.

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

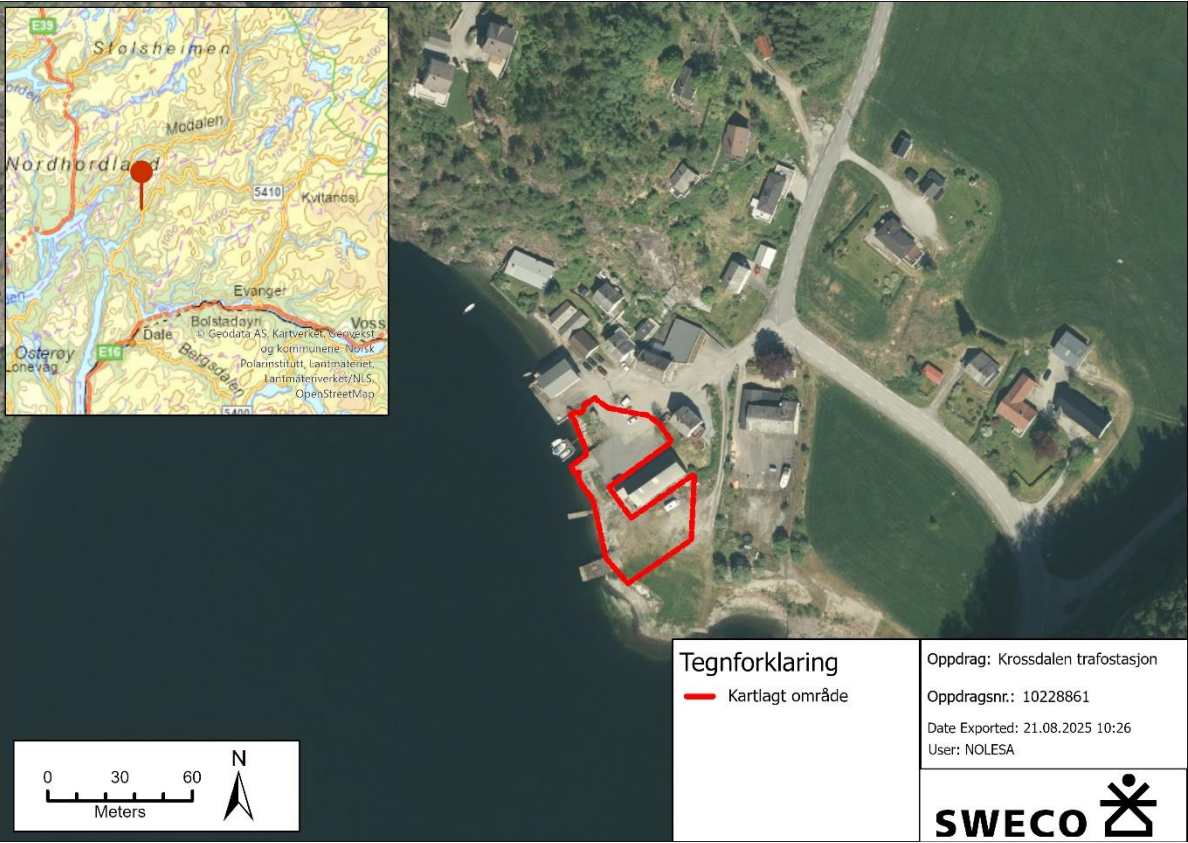

Figur 3. Oversiktskart over delområdet i Krossdalen.

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Figur 4. Oversiktskart over delområdet i Modalen og Eksingedalen.

Figur 5. Oversiktskart over delområdet som omfatter anleggsområdet på Eidslandet kaihakk.

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

2.2 Datainnhenting og feltarbeid

Datagrunnlaget består utelukkende av informasjon fra kartlegging av undersøkelsesområdet. Dette skyldes at det ikke tidligere var registrert relevante fremmede karplanter i Artsdatabankens Artskart for området fra før.

Fremmedartskartleggingen ble gjennomført i relevante deler av planområdet av Levente Samu (Msc. naturressursforvaltning) 04.-05. juni 2025. Det ble kartlagt fremmedarter med risikokategori høy (HI) og svært høy risiko (SE) i Artsdatabankens fremmedartsliste 2023.

Under arbeidet ble det lagt vekt på å kartlegge områder der det er høyere sannsynlighet for at fremmedarter forekommer. Dette er oftest områder preget av nyere menneskelig aktivitet, som veg- og stikanter, etablert bebyggelse, hogstflater eller på omplasserte løsmasser, men øvrige naturnære områder i planområdet ble også undersøkt.

Observerte fremmede arter ble registrert med kartleggingsapplikasjon Field Maps på iPad (feilmargin på iPad ± 5 meter). Når det var mange forekomster innenfor et område, ble forekomsten registrert som en flate med areal. Enkeltforekomster ble registrert som et punkt. Dataene ble samlet og prosessert i ArcGIS.

Værforholdene under befaringen var gunstige, med oppholdsvær som ikke påvirket kartleggingsarbeidet negativt.

2.3 Forbehold

Resultatene i utredningen bygger på følgende begrensninger og forbehold. Undersøkelsesområdet er kartlagt i henhold til grensene gjengitt i kapittel 1.3.

Rapportens vurderinger er kun gjeldende for det gitte området. Ved eventuelle endringer eller utvidelser av tiltakets omfang må supplerende kartlegging gjennomføres av fagressurs. Videre tas det forbehold om at det kan finnes hittil uoppdagede arter som verken er fanget opp i offentlige databaser eller ved den prosjektspesifikke kartleggingen.

Dette kan for eksempel skyldes tidspunktet for kartleggingen, siden forskjellige arter og artsgrupper har forskjellige vekstmønstre gjennom sesongen. For eksempel er noen arter mest fremtredende om våren mens andre ikke er synlige før til høsten. I tillegg vil artenes størrelse og adferd påvirke sannsynligheten for å bli observert i løpet av befaringsens begrensede tidsrom.

3 Om fremmede arter

Fremmede arter defineres som arter som ble introdusert til Norge etter år 1800, og som har vært sammenhengende reproduserende uten menneskelig hjelp i mer enn 10 år. De fremmede artene er risikovurdert på Artsdatabankens Fremmedartsliste (2023) hvor artens økologiske effekt og potensiale for spredning og etablering avgjør artens risikokategori (Artsdatabanken 2023).

Kravene til aktsomhet i forbindelse med virksomheter og tiltak som kan medføre spredning av fremmedarter er lovfestet i Forskrift om fremmede organismer (2015) (referanse hvis aktuelt). Den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold, herunder å ha kunnskap om risikoen for uheldige følger, om hvilke tiltak som er påkrevd for å forebygge slike følger, og å treffe forebyggende tiltak for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger (§ 18).

I tillegg til aktsomhetskravet har den ansvarlige en tiltaks- og varslingsplikt samt en plikt til å informere berørte parter. Dersom det er fare for- eller oppstår skade på biologisk mangfold som følge av utilsiktet spredning skal den ansvarlige umiddelbart iverksette egnede tiltak for å avverge eller begrense skaden, samt så langt det er mulig gjenopprette den tidligere tilstanden ved fjerning av fremmedartene eller andre egnede tiltak (§ 20). Den ansvarlige skal sørge for at ansatte og andre som er involvert i aktiviteten har kunnskap om risikoen for uheldige følger og forbyggende tiltak i samsvar med samsvar med ovennevnte paragrafer samt øvrige bestemmelser i forskriften. Informasjonsplikten gjelder også ovenfor kunder og andre mottakere av organismene (§ 20).

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Den som er ansvarlig er i tillegg underlagt krav om tiltak rettet mot mulige vektorer og spredningsveier for fremmede organismer (§ 24). Før flytting av løsmasser eller andre masser som kan inneholde fremmede organismer, skal den ansvarlige undersøke om massene inneholder fremmede organismer som kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfoldet dersom de spres, samt treffe egnede tiltak for å forhindre slik risiko, f.eks. tildekking, nedgraving eller levering til lovlig avfallsanlegg. I tillegg skal den som er ansvarlig for transport av organismer som kan medføre risiko for uheldige følger dersom de spres, sørge for at organismene oppbevares eller emballeres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet under transporten (§ 23).

4 Funn av fremmede plantearter

Det var svært få tidligere registreringer av fremmede plantearter innenfor plangrensen i de relevante databasene. Undersøkt område er mindre bebygd, og det var derfor ikke forventet å finne mange forekomster av fremmede skadelige plantearter.

Det ble ikke observert fremmede arter av kategoriene HI og SE langs Nygardsvegen i Krossdalen og delområdene i Modalen.

Delområdet som er mest preget av forekomster av fremmede plantearter er anleggsområdet ved Eidslandet kaihakk, der det skal bygges nytt kaihakk. Området består av et asfaltert område, en parkeringsplass, en snuplass for buss, et lagerbygg og et kaihakk. I omkringliggende områder er det flere bolighus med hager. Forekomstene i område har trolig spredt seg fra hagene ved terrenginngrep eller naturlige spredningsmåter (fugl, vind osv.).

Med bakgrunn i at funnene kun er konsentrert rundt Eidslandet kaihakk vil tiltaksplanen være fokusert på dette området og artene som ble observert her. Det ble ikke registrert fremmedarter som skal gjøres tiltak mot i andre deler av planområdet.

Det ble funnet forekomster av rynkerose (SE), *Spirea* sp. (SE/ HI) og fagerfredløs (SE) innenfor området som skal brukes til anleggsområde. I tillegg ble det observert store bestander av hagelupin (SE) i flere steder i området. Funn i planområdet er kartfestet i figur 7.

De ulike fremmede artene som ble funnet er listet opp i tabell 1. Denne viser også hvilken kategori arten har på fremmedartslista og om arten omfattes av handlingsplanen til Fylkesmannen i Hordaland og prioritets- og tiltakslisten til Statsforvalteren i Vestlandet.

Eksempelbilder av fremmedarter som er funnet er vist i figur 6.

Tabell 1. Oversikt over samtlige funn av fremmede arter i undersøkelsesområdet. * Statsforvalterens i Vestlandet prioritet for arten: 1=Fjerne og kontrollere, 2=Vurdere tiltak, 3=Ha under oppsikt

Art	Kategori	FM handlingsplan*
Hagelupin	SE	2
Rynkerose	SE	2
Fagerfredløs	SE	3
Spirea sp	SE/HI	2

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Figur 6. Eksempelbilder av forskjellige registrerte fremmedarter. Til venstre: Hagelupin. Midterst: Fagerfredløs. Til høyre: Rynkerose.

Figur 7. Kart over registrerte fremmedarter ved Eidslandet kaihakk.

5 Risikovurdering

Risikovurderingens hensikt er å vurdere om det skal gjøres tiltak for å forhindre spredning av artene i forbindelse med arbeidet som skal utføres. Artens økologiske risiko, potensial for spredning i nærliggende naturområder, potensiell skade på naturverdier og lokale/regionale føringer ligger til grunn for denne vurderingen. I dette prosjektet legges det spesielt vekt på hvordan en art kan spres ved massehåndtering, om en art kan reetableres fra nærliggende områder og skadepotensial ved bortkjøring av masser. Artenes økologiske risiko er vurdert i fremmedartslista. Alle artene som er funnet i prosjektområdet har kategori SE (svært høy risiko).

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Store deler av planområdet, særlig i Krossdalen og Modalen, er imidlertid ikke preget av forekomster av fremmede skadelige plantearter fra før. Landskapet her er dominert av stedege arter. Det er ikke registrert naturvernrområder i nærheten av tiltaksområdet, men det er registrert rødlistede arter innenfor og i nærheten av planområdet (Artsdatabanken). Dette innebærer at en eventuell spredning av fremmede arter fra tiltaksområdet til nærområdet rundt gir en høy risiko for ødeleggelse av verdifullt biologisk mangfold.

Enkelte av artene kan spres langt fra prosjektområdet. Dette gjelder spesielt de artene som har frøspredning med fugl. Andre arter som spres vegetativt med jordstengler eller andre vegetativt formerende plantedeler har stor risiko for å spres med flytting av jordmasser.

Tiltaksområdet ligger langs Fv. 569 og Fv. 5419. Ved transport av løsmasser vil disse fylkesveiene fungere som en potensielle spredningsveier for fremmedarter.

Risikovurdering ble utført for kartlagte forekomster innenfor tiltaksgrensen. For hver art som er funnet vurderes det om den vil spres ved flytting av masser, og om den kan gjøre skade på det stedege naturmangfoldet dersom den spres (tabell 2).

I tabell 2 er resultatet av risikovurderingen presentert. Artsspesifikke tiltak omtales i kapittel 5.

Tabell 2. Oversikt over og risikovurdering av samtlige funn av skadelige fremmede plantearter.

Art	Vurdering	Tiltak
Hagelupin	Flere forekomster observert under kartleggingen over større arealer. Arten spres via frø og plantefragmenter. Hagelupin spres lett i forstyrret mark f.eks. veikanter og langs vassdrag. Frøene er langlivede (opptil 50 år). Det vil være svært stor risiko for at arten spres innad i planområdet og til nye områder ved anleggsaktivitet og masseforflytning. Det er også risiko for at arten reetableres grunnet spredning fra forekomster utenfor planområdet.	Det skal gjøres tiltak.
Rynkerose	Det er kun observert en forekomst innenfor tiltaksgrensen. Rynkerose er en busk fra Nordøst-Asia med frøformering og med saftige nyper. Nypene kan spres med havstrømmer og med fugl. Rynkerose danner store bestander med hjelp av krypende jordstengler, og en liten bit jordstengel kan bli til et nytt individ. I løpet av ett år kan en jordstengel vokse 5-7 meter. Ved nedkapping vil den regenerere kraftig. Arten har svært stor negativ økologisk effekt, vokser raskt og er veldig hardfør. Prioritert art på Statsforvalterens handlingsplan. Siden arten ligger nært egnet spredningshabitat (elv/ vannforekomst) er risiko for spredning stor ved gravearbeider. Det er i tillegg risiko for spredning ved bortkjøring av masser.	Det skal gjøres tiltak.
Fagerfredløs	Det er kun observert en forekomst innenfor tiltaksgrensen. Arten har vegetativ spredning, og har risiko for å spres ved gravearbeider/massehåndtering. Arten er under oppsikt av Statsforvalteren. Arten har fått høyere kategori på fremmedartslisten i 2023 enn tidligere og har større fokus.	Det skal gjøres tiltak.

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Spirea sp	Er oppført på Fylkesmannens liste over å vurdere tiltak. Arten er ikke sett på som problematisk i regionen, og vil ha liten spredningsrisiko i prosjektet.	Ikke nødvendig med tiltak. Håndteres som annet organisk avfall.
-----------	--	--

Ved å gjennomføre de anbefalte tiltakene mot kjente forekomster, vil risikoen for spredning av fremmede arter innen og utenfor tiltaksgrensen i forbindelse med anleggsarbeidet reduseres.

6 Tiltak – hvordan håndtere forekomster

Ved håndtering av løsmasser kommer aktsomhetsplikten og § 24, ledd 4, i forskrift om fremmede organismer inn. Det vil si at det skal vises aktsomhet ved flytting av masser som inneholder fremmede organismer som kan medføre spredning og gi uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Det vil i dette prosjektet være en risiko for å spre fremmede plantearter ved grave- og anleggsarbeider, siden det er gjort flere funn av fremmede arter som spres med slik type arbeid.

Anbefalinger gjøres på bakgrunn av følgende veiledere/rapporter: Hoell (Futura) 2015, diverse Føistad 2010, Błaalid et al 2017 og Misfjord og Angell-Petersen 2018 (M982).

6.1 Generelle tiltak

Det er kun nødvendig å iverksette tiltak dersom anleggsarbeidet fører til inngrep i områder der fremmede skadelige plantearter er registrert, eller der plantene blir berørt av anleggsarbeid, mellomlagring av masser eller andre aktivitet som forstyrrer artene.

Det anbefales derfor at anleggsarbeidet utføres slik at det unngår fremmede skadelige arter i den grad dette er mulig. For oppfylling av aktsomhetsplikten kan man unngå spredning ved å legge masser tilbake på samme sted.

Før anleggsstart

Det er viktig at entreprenør gjør seg kjent med hvor forekomster av fremmede arter finnes og hvordan artene skal håndteres. Videre bør spesifikke tiltak innarbeides i en miljøoppfølgingsplan.

Midlertidige anlegg, slik som riggområder etc. bør ikke legges i områder med fremmede arter. Hvis en likevel gjør dette, skal det legges duk/tett dekke el. over forekomsten for å redusere risiko for spredning.

Før gravearbeider

De fleste av forekomstene som ble observert under kartleggingen ligger innenfor planlagt anleggsområde. For å unngå spredning av fremmede plantearter ved anleggsarbeid bør det legges et lag med rene masser som skal dekkes med tett dekke (tett fiberduk, asfalt osv.) før oppstart av anleggsarbeidene.

Dersom det er arter som vil forbli uberørte under anleggsarbeidet, skal disse tydelig markeres i felt for å unngå at de spres ved uhell i forbindelse med gravearbeid. Slik markering kan være f.eks. inngjerding med alpingjerde.

Anbefalt generell løsning er å ikke flytte toppmasser med fremmede arter ut av anleggsområdet. Dersom det oppstår et overskudd av masser, skal alle infiserte toppmasser leveres til et sertifisert og egnet avfallsanlegg eller deponi.

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Under anleggsfasen

Rengjøring

Med bakgrunn i at de observerte forekomstene ligger i et område som skal brukes som anleggsområde er rengjøring av maskiner og utstyr svært viktig. Maskiner, utstyr, redskap og fottøy som har vært i kontakt med jordmasser som er infisert med fremmede arter må rengjøres før de forflyttes innenfor eller ut av anleggsområdet. Dette gjøres ved å børste av jordrester og deretter spyle utstyret, dersom det er mulig.

Graving i infiserte masser

Masser vurderes som infisert i det jordlaget som blir berørt av prosjektet (øverste 50 cm under terreng). Infiserte løsmasser bør graves ut før øvrige løsmasser, og må ikke blandes med disse, da det vil føre til at alle involverte masser må behandles som om de er infiserte masser.

Områder hvor det er gjenværende infiserte masser bør avmerket på kartskisse. Dersom det er behov for graving i infiserte masser uten at massene skal fjernes fra området, må det iverksettes tiltak for å hindre spredning under gravearbeidet.

Håndtering av infiserte løsmasser

All håndtering av infiserte masser skal utføres slik at det ikke er fare for spredning av fremmede skadelige arter til resipienter i området, eller til områder som er fri for fremmede arter.

Infiserte masser som ikke kan brukes innenfor tiltaksområdet må leveres godkjent mottak. Ved levering av masser som er infisert av fremmede arter må mottaket få informasjon om dette, og om hvilke fremmede arter det gjelder.

Gjenbruk av infiserte løsmasser

Infiserte masser kan legges tilbake samme sted som de graves opp, fortrinnsvis som dypereliggende masser.

Massene må graves ned, dekkes med lystett duk og minimum 1 m fyllmasser, eventuelt kraftigere lystett duk og med minimum 0,5 m rene mineralske masser. Tildekning bør skje umiddelbart etter nedgravning av de infiserte massene.

Massene bør legges i områder som skal skjøttes og klippes jevnlig, eller dekkes med asfalt eller lignende for å hindre at plantene vokser opp og på nytt og kan sette frø.

Området der masser med fremmede arter er deponert må avmerkes på kart og båndlegges for minst 3 år for å hindre inngrep på et senere tidspunkt som kan medføre spredning av artene. Det må foreligge tillatelse fra grunneier for båndlegging.

Mellomlagring

Mellomlagring av infiserte masser bør så langt som mulig unngås.

Løsmasser med fremmede arter bør skilles fra andre løsmasser ved mellomlagring. Massene legges på tett dekke eller duk og dekkes med ugjennomtrengelig duk/presenning for å unngå spiring. Duken må være lys-tett. Duken må sikres mot vind og nedbør som kan spre frø og plantedeler, og den må sjekkes jevnlig for hull. Massene må merkes. Området må følges opp også etter anleggsslutt.

Transport av infiserte masser

Dersom infiserte masser skal transporteres ut av prosjektområdet skal de leveres på lovlig avfallsanlegg/deponi som tar imot og har rutiner for håndtering av masser med fremmede arter. Det skal opplyses hvilken art massene er infisert med. Ved transport må massene legges på tett bunn og dekkes til. Infiserte masser skal ikke mellomlagres, men leveres direkte til godkjent avfallsanlegg/deponi.

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Etter endt anleggsarbeid

Massene skal ideelt sett tilbakeføres til samme område de ble gravd opp fra. Deponering av masser må dokumenteres.

6.2 Artsspesifikke tiltak felles for hagelupin, rynkerose og fagerfredløs

Artsspesifikke tiltak for arter med fremmedartskategori SE er gjengitt i Tabell 2 for hver art og er hentet fra NINA rapport 1432 om bekjempelsesmetodikk (Blaalid m.fl., 2017) og Miljødirektoratets rapport M-982 om håndtering av infiserte løsmasser og kompostering av planteavfall (Miljødirektoratet, 2018).

Felles for alle arter gjelder det at vegetasjon og røtter som kappes og/eller graves opp skal fraktes i tett beholder til godkjent mottak. For å unngå unødig frøspredning skal bekjempelsestiltakene gjennomføres i vårsesongen eller tidlig om sommeren (før frøsetting).

Artsspesifikke tiltak felles for hagelupin, rynkerose og fagerfredløs

Ved terrenginngrep skal alt plantemateriale samles opp og pakkes i tette sekker. Plantemateriale skal leveres til forbrenning.

Hvis berøring av forekomsten ikke unngås når det etableres anleggsområde, skal alt plantemateriale fjernes og dekket med en ugjennomtrengelig duk og 0,5 meter med fyllmasser for å unngå spredning av arten med maskiner.

Maskiner og utstyr som kommer i kontakt med plantemateriale eller med jordmasser som er infisert med fremmede arter må rengjøres før de forflyttes innenfor- eller ut av anleggsområdet. Dette gjøres ved å børste av jordrester og deretter spyle utstyret, dersom det er mulig. Dette gjelder alt av maskineri og utstyr som kommer i kontakt med infiserte masser, inkl. alt fra gravemaskiner til spader og støvler. Dette gjelder alt av maskineri og utstyr som kommer i kontakt med infiserte masser, inkl. alt fra gravemaskiner til spader og støvler.

Dokumentnr.:	10226681-R-3510-MOD	Rev.:	01C
Tittel:	Tiltaksplan for håndtering av masser infisert med fremmede skadelige plantearter – Krossdalen transformatorstasjon	Dato:	26.08.2025

Referanser

Artsdatabanken, Fremmedartslista 2023:

<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2023>

Artsdatabanken, Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no>. Hentet: 12.06.2024.

Artsdatabankens faktaark ISSN1504-9140 nr. 216 utgitt 2012

Blaalid, R., Often, A., Magnussen, K., Olsen, S. L. & Westergaard, K. B. 2017. Fremmede skadelige karplanter – Bekjempelsesmetodikk og spredningshindrende tiltak. – NINA Rapport 1432. 87 s.

Fagus 2020. Massehåndtering og fremmede skadelige plantearter. Kunnskapsblad fra FAGUS Rådgivning. FAGUS Fakta Nr 5 / 2020.

[https://fagus.no/wpcontent/uploads/2021/01/FAGUS Faktaark Masseha%CC%8Andtering_2020.pdf](https://fagus.no/wpcontent/uploads/2021/01/FAGUS_Faktaark_Masseha%CC%8Andtering_2020.pdf)

Fremmedartslista 2023. Artsdatabanken.

<https://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/601>. Hentet: 12.06.2024

Hoell, G.S. Futura miljø. 2015. Veileder i håndtering av fremmede arter. Bekjempelse og massehåndtering. Forsvarsbygg Futura.

Lovdata 2016. Forskrift om fremmede organismer. Tilgjengelig fra www.lovdata.no.

Lovdata 2009. Naturmangfoldloven. Tilgjengelig fra www.lovdata.no

Misfjord, K. & Angell-Petersen, S. 2018. Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige arter. Sweco.

Skarpaas O, Hegre H, Solstad H, Alm T, Fløistad IS, Pedersen O, Schei FH, Vandvik V, Vollering J og Westergaard KB (2023). Magnoliophyta: Vurdering av rynkerose Rosa rugosa for Fastlands-Norge med havområder. Fremmedartslista 2023. Artsdatabanken.

<http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/552>

Solstad H, Hegre H, Alm T, Fløistad IS, Pedersen O, Schei FH, Vandvik V, Vollering J, Westergaard KB og Skarpaas O (2023). Magnoliophyta: Vurdering av fagerfredløs Lysimachia punctata for Fastlands-Norge med havområder. Fremmedartslista 2023.

Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/527>

Revisjonsbeskrivelse

Gyldig fra	Rev.	Beskrivelse av viktige endringer
26.08.2025	01C	Til utsending